

У Києво-Печерській лаврі відкрили пам'ятний знак Івану Мазепі та розпочали підготовку до 1000-річчя святині

29.6.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

У День Конституції України на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» біля Успенського собору відбулося урочисте відкриття пам'ятного знака гетьману Івану Мазепі - видатному державному діячу, меценату та одному з найбільших ктиторів Лаври.

Саме за підтримки Івана Мазепи навколо Верхньої лаври звели кам'яні оборонні мури з баштами, побудували церкву Всіх Святих, відновили Троїцьку надбрамну церкву, оновили Успенський собор та інші монастирські споруди.

У церемонії відкриття взяли участь Президент України Володимир Зеленський, представники Офісу Президента, Уряду, Верховної Ради України, духовенства, наукової та музейної спільноти, Українського інституту національної пам'яті, військовослужбовці, громадські діячі та меценати.

«Століттями Росія бруднила його ім'я, прагнула, щоб українці дивилися на свою історію чужими очима, переконуючи наш народ, що Мазепа – зрадник. Це брехня, і ця брехня програла. Назавжди. І сьогодні ми вшановуємо свого видатного державного і військового діяча, мецената, главу козацької держави Івана Мазепу. І важливо, що ми робимо це саме тут, в Лаврі, яка за його опіки дійсно розквітла – храмами, дзвіницями й своїм унікальним українським бароковим обличчям», — наголосив **Володимир Зеленський**.

Віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики України — Міністерка культури України **Тетяна Бережна** також взяла участь у церемонії.

«У День Конституції України ми вшановуємо Івана Мазепу. За його підтримки святиня розквітла храмами, дзвіницями й унікальним українським бароко. Пам'ятний знак у Лаврі повертає в український простір історичну правду про людину, яка зміцнювала нашу державність і духовну спадщину. Це важливо зараз, коли Україна знову виборює свободу та право самостійно визначати власне майбутнє. Початок підготовки до 1000-річчя Києво-Печерської лаври — це відповідальність перед нашою спадщиною і наступними поколіннями українців», — зазначила Тетяна Бережна.

За словами генерального директора Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» **Максима Остапенка**, відкриття пам'ятного знака є відновленням історичної справедливості.

«Для Києво-Печерської лаври Іван Мазепа — не лише видатний державний діяч, а й один із найбільших ктиторів. Саме за його підтримки святиня набула того архітектурного образу, який сьогодні знає весь світ. Повертаючи такі постаті до нашого історичного простору, ми перемагаємо в боротьбі за власну пам'ять, яку росія століттями намагалася спотворити та витіснити з неї українських героїв», — зазначив Максим Остапенко.

Пам'ятний знак створили скульптори Олесь Сидорук і Борис Крилов у співпраці з архітектором Віктором Юрківим, дослідницею Ольгою Ковалевською та Українським інститутом національної

пам'яті.

Особливу історичну цінність має постамент пам'ятного знака. Для його створення використали гранітний цоколь, що залишився після руйнування Успенського собору у 1941 році, а також елементи різьбленого іконостаса храму. Саме Успенський собор свого часу щедро підтримували Іван Мазепа та його мати Марія Магдалина.

У День Конституції України Президент України Володимир Зеленський також підписав Указ про відзначення 975-річчя Києво-Печерської лаври та початок підготовки до її 1000-річчя.

Документ передбачає довгострокову програму збереження та розвитку Лаври. Протягом наступних 25 років планується комплексне оновлення пам'яток архітектури, музейних колекцій і споруд, а також реалізація наукових, реставраційних і культурних проектів.

<https://mincult.gov.ua/news/u-kyevo-pecherskij-lavri-vidkryly-pamyatnyj-znak-ivanu-mazepi-ta-rozpchaly-pidgotovku-do-1000-richchya-svyatyni>